

- nadzire ispunjenje uvjeta za upravljanje otpadom i o tome izvještava menadžera za okoliš. Osnovne mjere za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada su sljedeće:

- unapređenje i razvoj novih tehnologija i procesa kojima će se smanjiti količine otpadnih materijala, efikasno koristiti ulazni materijali i energija. S tim ciljem pratiti preporuke najboljih raspoloživih tehnologija (BAT) za pojedine tehnološke linije;
- postojeće tehnološke procese voditi prema propisima i tehnološkim upustvima sa maksimalnim materijalnim iskorištenjem i energetsom efikasnošću, kada nastaju minimalne količine otpadnih materija iz procesa i od gotovih proizvoda. Mjeru realizirati definisanjem procedure i izradom upustava za optimizaciju procesa do kraja 2021. godine;
- pomoćne procese također treba voditi na način racionalnog korištenja potrebnih materijalnih resursa, sirovina, pomoćnih materijala i energije uz sagledavanje mogućnosti ponovne upotrebe. Izraditi procedure i upustva za optimalno vođenje administrativni i uslužnih djelatnosti do kraja 2021. godine (ultrašak i mogućnost recikliranja kancelarijskog materijala, tonera, kontran otpis računarske opreme, racionalno korištenje materijala koji se koriste za pripremanje zajedničkih obroka i mogućnost iskorištenja otpadnih materijala u procesu biološke razgradnje, racionalno korištenje sredstava internog saobraćaja i ostalih pomoćnih mašina i uređaja);
- izbor sirovina i osnovnih materijala vršiti po ekološkom kriteriju smanjenog zagađenja okoliša i manjih količina otpadnih materijala. Operator će napraviti procjenu efikasnosti korišćenja sirovina u svim procesima, sa posebnom pažnjom na redukciju količine otpada koji nastaje. U redovnu proceduru nabave unijeti pomenuti kriterij;
- u postupku nabavke pojedinih materijala ispitati mogućnost povrata otpadnih materijala od proizvođača isporučioocu za njegovu eventualnu obnovu, recikliranje ili trajno zbrinjavanje. U redovnoj proceduri nabavke predvidjeti ovu mogućnost;
- ambalažom za dopremu sirovina, materija i energenata u pogone upravljati na propisan način, u skladu sa općim mjerama dobrog poslovanja, ekološkim propisima i propisima upravljanja otpadom kojima se preporučuje korišćenje proizvoda sa minimalnim sadržajem ambalažnog otpada. U redovnu proceduru nabave unijeti pomenuti kriterij;
- otpad iz proizvodnog procesa ponovo vraćati u procese (reciklirati) tamo gdje je tehnološki moguće i ekonomski isplativo. U redovnoj proceduri nabave unijeti prioritet vezan za ovaj kriterij;
- otpad koji nije moguće reciklirati u vlastitim pogonima potrebno je predati na daljnje postupanje ovlaštenoj firmi. Ova mjera pretpostavlja:
 - o uspostavljanje operativnog sistema ekološki ispravnog odlaganja otpada na mjestu nastanka i sakupljanja na centralnom odlagalištu. Uspostavljanje ovih preduslova, odnosno, uspostavljanje selektivnog sakupljanja otpadnih materijala potrebno je obezbijediti do 30.06.2021. godine,
 - o ugovaranje odvoza i zbrinjavanja svih vrsta/kategorija otpada sa ovlaštenim kompanijama. Ugovaranje odnosa sa ovlaštenim operaterima potrebno je obezbijediti 30 dana nakon prijema rješenja o okolinskoj dozvoli.

Opasan otpad

Kompanija „GIKIL“ d.o.o. Lukavac je sa „KEMEKO BH“ d.o.o. sklopila ugovor broj: 01/01/2021 o skupljanju, skladištenju i zbrinjavanju opasnog otpada. Predmet ovog ugovora je skupljanje, manipulacija, privremeno skladištenje svih vrsta opasnog otpada na ekološki prihvatljiv način. U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, te u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača (naručioca) na operatora (izvođača) sistema za prikupljanje i zbrinjavanje opasnog otpada kao i čišćenje separatora kapaciteta do 7 m³ te kapaciteta od 50 m³ koji su ugrađeni u kompaniji „GIKIL“ te čišćenje septičkih jama unutar kruga kompanije „GIKIL“. Predmetni ugovor je zaključen na period od 01.01.2021. godine do 31.12.2022. godine.

U zahtjevu za izdavanje okolišne dozvole data je evidencija o zbrinjavanju opasnog otpada od 2019. - 2021. godine

Ambalažni otpad

Zbrinjavanje ambalaže i ambalažnog otpada kompanija „GIKIL“ d.o.o. Lukavac ima sklopljen

Isto tako, operator je dužan izvršiti procjenu opravdanosti i operativnih mogućnosti korištenja smjese katranskog mulja i ugljene prašine kao energenta, odnosno u postupku suhe destilacije u koksnim pećima.

Kroz systemske procedure i uputstva operator je dužan odrediti mjere stalne edukacije osoblja čiji efekat u konačnici treba biti podizanje svijesti svih uposlenika o potrebi izbjegavanja nastanka otpada i adekvatnog zbrinjavanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći.

Rješenjem broj 132-10-03/19 od 29.10.2019. godine imenovana je odgovorna osoba za upravljanje otpadom u kompaniji „GIKIL“ d.o.o. Lukavac, čija kopija je data u prilogu.

Postupanje sa otpadom svih vrsta nastalom u pogonima i postrojenjima u sastavu proizvodnog kompleksa kompanije "GIKIL" d.o.o. Lukavac, što uključuje poduzimanje mjera za sprečavanje produkcije i povrat (recikliranje) korisnog materijala iz otpada, detaljno je opisano posebnom dokumentu „Plan upravljanja otpadom“.

10.1.4. Sistemi za smanjivanje i kontrolu emisija

Kontrolirani parametar	Oprema	Postojanost opreme	Kalibracija opreme	Podrška opreme
Čvrste čestice	Vrećasti otprašivač na mlinu filera – Fabrika Azotara	U 2019. godini za filter su izrađene filter vreće od materijala veće gustoće s ciljem smanjenja emisije fine prašine u zrak.	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis
Čvrste čestice	U pogonu koksovanja i separacije koksa ugrađeno je ukupno 9 ciklona koji su trenutno u funkciji – Fabrika Koksara	Radi se o klasičnom sistemu mokrih ciklona kojima je potrebna sanacija i unapređenje sistema rada.	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis
Funkcionalnost opreme	Na koksnim pećima instalirana je oprema za paroinjektiranje pri punjenju peći koja značajno utiče na smanjenje emisija u zrak – Fabrika Koksara.	Urađena poboljšanja na sistemu bezdimnog punjenja peći (paroinjektaža) zamjenom dizni na usponskih kotlonama za bolje odsijavanje gasova i prašine. Oprema je u operativnom stanju.	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis
Koksnii plin	U pogonu kondenzacije (izdvajanja hemijskih produkata) instalirana je oprema za prečišćavanje koksnog plina koji se koristi kao gorivo u koksari i energani, a koja je direktno u funkciji smanjenja emisija u okolni zrak – Fabrika Koksara.	U postrojenjima hemijskog odjejenja vrši se hlađenje i transport koksnog plina i izdvajanje iz njega: sirovog katrana, amonijaka i sirovog benzola. Amonijak koji je apsorbovan u amonijačnoj vodi se koristi za proizvodnju amonijum sulfata. Zadatak elektrofiltera (517-1ab) sastoji se u tome da iz ohlađenog koksnog plina izdvoji i posljedenje, fino raspršene u vidu magle, čestice katrana, naftalina i drugih mehaničkih nečistoća. U ispiračima benzola (525-1abc) vrši se apsorpcijom u ispirnom ulju izdvajanje benzola iz koksnog plina. Sadržaj benzola u koksnom plinu nakon ispirača benzola ne prelazi vrijednost od 2-3	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis

		g/Nm ³ , ovisno o godišnjem dobu. Izdvajanje katrana iz koksnog plina se najvećim dijelom završava u sabiračima koksnog plina, prilikom hlađenja koksnog plina na izlazu iz usponskih vodova u sabirač. Ostatak katrana se izdvaja u predhlađnjacima i elektrofilterima. Katran se iz amonijačne vode ciklusa sabirača plina i katran iz katranskih kondenzata obrađuje u mehaniziranim bistračima (razdvajaju vode i katrana) odakle se prebacuje u skladišni rezervoar.		
Procesni zrak koji sadrži vodenu paru, CO, AMK, Ksilen	Glavno mjesto ispuštanja štetnih materija u zrak je skruber (ispirać), koji ispušta procesni zrak u okolni zrak. Ispirać je u funkciji ispiranja (hvaćanja) ostatka AMK, koji se nije izdvojilo u naknadnom hladnjaku iz plinske struje koja izlazi iz naknadnog hladnjaka – Fabrika AMK	U ovoj fabrici nije ugrađena nikakva oprema za smanjenje emisija u zrak, već se procesni zrak ispušta bez prethodnog tretmana. Redovni remont na fabrici AMK obuhvata zamjenu katalizatora i remont kompresora. Zamjenom katalizatora koncentracija CO u izlaznim gasovima će se znatno smanjiti.	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis
NO _x	Baklja nitroznih plinova – Fabrika Azotara	U oktobru 2013. god. u reaktor je postavljen sekundarni katalizator za smanjenje emisije N ₂ O gasova (redukcija do elementarnog oblika), katalizator je CeO ₂ . Prije ugradnje katalizatora sadržaj N ₂ O gasa u izduvnim gasovima je iznosio 1500 mg/Nm ³ , a nakon ugradnje katalizatora 350 mg/Nm ³ , što je realizovano i vidljivo iz podataka na kontinuiranom monitoringu.	Nije primjenjivo	Fabrika Remont; RJ Mašinska izrada, montaža i servis RJ Mjerno-regulaciono održavanje RJ Elektro-servis

Praćeni parametar	Monitoring koji treba da se izvede	Oprema za monitoring	Kalibriranje opreme za monitoring
SO ₂	Kontinuirani monitoring emisije u zrak prema Pravilniku o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak („Službene novine FBiH” 9/14 i 97/17).	<i>Mjorni sistem se sastoji od sljedećih dijelova:</i> - Dr. Foedisch gas analyzer za mjerenje dimnih plinova tip MGA 12. <i>Ova jedinica se sastoji od uzorkovanja i priprema gasova koji se analiziraju standardiziranom metodom u MGA 12 analizatoru te dobiveni podaci šalju sistem za prikupljanje i obradu podataka. Sistem je potpuno automatizovan uključujući i kalibraciju koja se može regulisati i manuelno.</i>	Umjeravanje sistema za kontinuirani monitoring (QAL2 – jednom u tri godine i AST jednom godišnje kada se ne radi QAL2) od strane ovlaštene firme.
NO _x	Sistemi za kontinuirani monitoring postoje na tri mjesta i to:		Redovan servis i održavanje tokom cijele godine od strane ovlaštene firme.

CO	Fabrika Energana- Kotao K1, K2; kotao K3 i Fabrika Kosara- dimnjak V koksne baterije.	<i>Mjerni opseg komponentata kontinuiranog mjernog sistema</i>	
CO ₂		Komponenta	Mjerni opseg
O ₂		SO ₂	0-500/2500 mg/m ³
		NO	0-700/2500 mg/m ³
		CO	0-650/2500 mg/m ³
		CO ₂	0-20 vol %
		O ₂	0-25 vol%
Čvrste čestice		<p>- Sistem za mjerenje emisije čvrstih čestica CODEL DCEM2000</p> <p>Sistem mjerenja emisije koji daje pouzdan rezultat, ali zahtjeva redovno održavanje i brigu o sistemu. Njegova instalacija za pouzdan rad odabrana je na lokacijama kako je to navedeno u tehničkom rješenju. Prilikom odabira lokacija za postavljanje opreme, vodilo se računa o tehničkim aspektima i mogućnostima dobivanja kvalitetnog stabilnog i neporemećenog protoka dimnih gasova.</p> <p>-- Sistem za mjerenje protoka FMD 02</p> <p>Uzevši u obzir sve tehničke parametre i mogućnosti operatera u ovaj projekat unešeno je rješenje mjerenja protoka diferencijalnim mjerenjem pritiska. Sistem će biti izveden na istim mjernim mjestima gdje će se vršiti i ekstrakcija dimnih gasova.</p> <p>- Senzor transducer pritiska u dimnjaku</p> <p>Transmitter za mjerenje pritiska Endress+Hauser.</p>	

11. Monitoring emisija

11.1. Monitoring emisija i mjesta uzimanja uzoraka

Parametri emisije u zrak	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize	Granične vrijednosti emisije
Fabrika koksara					
SO ₂	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 14791:2018	BAS EN 14791:2018	500 mg/Nm ³
NO _x	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 14792:2018	BAS EN 14792:2018	500 mg/Nm ³
CO	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 15058:2018	BAS EN 15058:2018	300 mg/Nm ³

Čvrste čestice	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS	Platforma dimnjaka V koksne baterije 50 m	BAS EN 13284-1:2019	BAS EN 13284-1:2019	30 mg/Nm ³
H ₂ S	2 godišnje periodično		VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	5 mg/m ³ (protok od 50 g/h ili više)
NH ₃	2 godišnje periodično		VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	500 g/m ³ (protok od 5 kg/h ili više)
VOC (BETX)	2 godišnje periodično		BAS CEN/TS 13649:2016	BAS CEN/TS 13649:2016	Benzen pri protoku 25 g/h i više 5 mg/m ³
					Etilbenzen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³
					Ksilen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³
					Toluen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³
PAH	2 godišnje periodično	BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	PAH pri protoku 5 g/h i više 1 mg/m ³	
Hg	2 godišnje periodično	BAS EN 13211:2002 BAS EN 13211/Cor1:2005 BAS EN ISO 12846:2013	BAS EN 13211:2002 BAS EN 13211/Cor1:2005 BAS EN ISO 12846:2013	Hg pri protoku 10 g/h i više 1 mg/m ²	
O ₂ [vol%], CO ₂ [vol%], temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-	
H ₂ S	2 godišnje periodično	Podest 15m tornja za gašenje koksa	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana) VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana) VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	H ₂ S pri protoku 50 g/h i više 5 mg/m ³
NH ₃	2 godišnje periodično		VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	500 g/m ³ (protok od 5 kg/h ili više)

VOC (Benzen)	2 godišnje periodično		BAS CEN/TS 13649:2016	BAS CEN/TS 13649:2016	Benzen pri protoku 25 g/h i više 5 mg/m ³
Čvrste čestice	2 godišnje periodično		DIN 51402-1:1986	DIN 51402-1:1986	-
O ₂ [vol%], CO ₂ [vol%], temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
NH ₃	2 godišnje periodično	Ispust iz saturatora pogona Amonij sulfata	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	500 g/m ³ (protok od 5 kg/h ili više)
H ₂ S	2 godišnje periodično		VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana) VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana) VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	H ₂ S pri protoku 50 g/h i više 5 mg/m ³
SO ₂	2 godišnje periodično		BAS EN 14791:2018	BAS EN 14791:2018	800 mg/Nm ³
NO _x	2 godišnje periodično		BAS EN 14792:2018	BAS EN 14792:2018	500 mg/Nm ³
PAH	2 godišnje periodično		BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	PAH pri protoku 5 g/h i više 1 mg/m ³
O ₂ [vol%], CO ₂ [vol%], temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
Fabrika Energana					
SO ₂	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS	Podest 20 m dimnjaka kotlova K1, K2 i K3	BAS EN 14791:2018	BAS EN 14791:2018	350 mg/Nm ³
NO _x	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 14792:2018	BAS EN 14792:2018	200 mg/Nm ³
CO	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 15058:2018	BAS EN 15058:2018	80 mg/Nm ³
Čvrste čestice	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 13284-1:2019	BAS EN 13284-1:2019	10 mg/Nm ³
H ₂ S	2 godišnje periodično		VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	VDI 3468:2015 Blatt1 Metod A (modifikovana)	5 mg/m ³ (protok od 50 g/h ili više)

NH ₃	2 godišnje periodično		VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	500 g/m ³ (protok od 5 kg/h ili više)
VOC (BETX)	2 godišnje periodično		BAS CEN/TS 13649:2016	BAS CEN/TS 13649:2016	Benzen pri protoku 25 g/h i više 5 mg/m ³ Etilbenzen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³ Ksilen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³ Toluen pri protoku 3 kg/h i više 150 mg/m ³
PAH	2 godišnje periodično		BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	BAS ISO 11338-1:2005 BAS ISO 11338-2:2005	PAH pri protoku 5 g/h i više 1 mg/m ³
Hg	2 godišnje periodično		BAS EN 13211:2002 BAS EN 13211/Cor1:2005 BAS EN ISO 12846:2013	BAS EN 13211:2002 BAS EN 13211/Cor1:2005 BAS EN ISO 12846:2013	Hg pri protoku 10 g/h i više 1 mg/m ³
O ₂ [vol%], CO ₂ [vol%], temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično i kontinuirano AMS		BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
Fabrika Azotara					
NO _x	2 godišnje periodično i kontinuirano	Platforma bakije nitroznih plinova	BAS EN 14792:2018	BAS EN 14792:2018	500 g/m ³ (protok od 5 kg/h ili više)
Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično i kontinuirano		BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
NH ₃	2 godišnje periodično	Platforma ispusta sa bakije reaktora	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	500 g/m ³ (pri protoku od 5 kg/h ili više)
Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
Čvrste čestice	2 godišnje periodično	Filter mlina filtera,	BAS EN 13284-1:2019	BAS EN 13284-1:2019	-

Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično	betonski pod, u zatvorenom objektu kota cca 20m	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
NH ₃	2 godišnje periodično	Dimnjak skrubera SU1 i SU2, betonski pod bez platforme u zatvorenom objektu, kota cca 15m	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	500 g/m ³ (pri protoku od 5 kg/h ili više)
Čvrste čestice	2 godišnje periodično		BAS EN 13284-1:2019	BAS EN 13284-1:2019	-
Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
NH ₃	2 godišnje periodično	Dimnjak skrubera SU3, betonski pod bez platforme u zatvorenom objektu, kota cca 15m	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	VDI 3496:2014 Blatt1 Metod A	500 g/m ³ (pri protoku od 5 kg/h ili više)
Čvrste čestice	2 godišnje periodično		BAS EN 13284-1:2019	BAS EN 13284-1:2019	-
Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-
Fabrika AMK					
CO	2 godišnje periodično		BAS EN 15058:2018	BAS EN 15058:2018	-
VOC (ksifen)	2 godišnje periodično		BAS CEN/TS 13649:2016	BAS CEN/TS 13649:2016	150 mg/m ³ (pri protoku od 3 kg/h ili više)
Butan	2 godišnje periodično	Dimnjak Skrubera AMK na platforme postrojenja	Automatska metoda PID senzor	Automatska metoda PID senzor	-
Temperatura [°C], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga [%] dimnih plinova	2 godišnje periodično		BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	BAS ISO 12039:2002 BAS EN 14790:2018	-

Monitoring plan kvaliteta zraka na lokaciji GIKIL-a

Vrsta ispitivanja	Parametar	Mjerno mjesto	Učestalost	Odgovornost
Monitoring kvaliteta zraka na lokaciji GIKIL-a	PM2,5, PM10, taložni prah, SO ₂ , NO ₂ i NO _x , CO, C ₆ H ₆ , O ₃ , benzo(a)piren, teški metali (As, Cd, Ni, Pb), H ₂ S, NH ₃	MM1 teretna kapija, MM2 u blizini naselja Hrvati	Dva puta godišnje 24h mjerenje	Ovlaštena ispitna laboratorija

Monitoring emisija u vode i mjesta uzimanja uzoraka
MM E1-Obojni kanal / X=6 540 213.78 Y=4 933 987.28

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)	12 puta godišnje	Otvoreni kanal	Ručno trenutni jednokratni uzorci	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Boja (Pt/Co skala)				BAS EN ISO 7887:2013 Met.C
Sadržaj rastvorenog kisika (mg/l)				BAS EN ISO 5814:2014
Elektroopto-vodljivost (µS/cm)				BAS EN 27886:2002
Taložive tvari po lmlhošu (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15706:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijakni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Nitriti (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Nitriti (mg/l)				BAS ISO 26777:2006
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Fluoridi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002
Cijanidi ukupni (mg/l)				SM 4500-CN-(E)
Fenoli (mg/l)	SM 5530-(D)			
Rodanidi (mg/l)	SM 4500 (M)			
PAH (mg/l)	BAS ISO 28540:2014			

MM E2- Kanal otpadnih voda fabrike duhana X= 6 540 310.78 Y=4 933 695.12

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijakni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Nitrati (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Hloridi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002
Fluoridi (mg/l)				SM 4500-F-(C)
Kadmij (mg/l)				SM 5530-(D)
	12 puta godišnje	Otvoreni kanal	Ručno trenutni jednokratni uzorci	

MM E3- Kanal otpadnih voda filter stanice Modrac X= 6 541 691 Y=4 931 071

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Boja (Pt/Co skala)				BAS EN ISO 7887:2013 Met C
	12 puta godišnje	Reviziono okno-šahi	Ručno trenutni jednokratni uzorci	

Sadržaj rastvorenog kisika (mg/l)			BAS EN ISO 5814:2014
Elektroprovodljivost ($\mu\text{S}/\text{cm}$)			BAS EN 27888:2002 SM 2540(F)
Taložive materije (mg/l)			BAS EN 872:2006
Ukupne suspendovane materije (mg/l)			BAS ISO 15705:2005
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)			BAS EN ISO 9408:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)			BAS EN ISO 11905-1:2003
Ukupni azot (mg/l)			BAS ISO 7150-1:2002
Amonijakni azot (mg/l)			BAS EN ISO 6878:2006
Ukupni fosfor (mg/l)			BAS EN ISO 6341:2014
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)			BAS EN ISO 7890-3:2002
Nitriti (mg/l)			SM.4500-SO4-(F)
Sulfati (mg/l)			BAS ISO 9297:2002
Hloridi (mg/l)			

MM - Skladište kafišana oko separatora X= 6 540 935 89 Y= 4 933 469 07

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom mjesta	Metoda uzimanja uzorka	Metodotehnička analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvari po litri (mg/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)	12 puta godišnje	Otvoreni kanal-potok	Ručno trenutni jednokratni uzorci	BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003

Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
Mineralna ulja				BAS EN ISO 9377-2:2008
"Lakohlapljivi hlorirani ugljikovodici"				EPA 8260 D, EPA 5210 A*
Deterdženti				* Standard Methods 5540 C, izd. APHA-AWWA-WEF, 2017
"Lakohlapljivi aromatski ugljikovodici (BTX)"				EPA 8260 D, EPA 5210 A
AOX				"Mercury-Niagel, Nanocolor test 0-07, ver. 04.17, ref.br. 985 08
Sulfidi				* Standard Methods 4500 S2- (F), izd. APHA-AWWA-WEF, 2017"

MM - Kod skladišta benzola: X= 6 540 218,77 Y=4 933 991,41

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernejoj mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvari po litri (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014

Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
Mineralna ulja				BAS EN ISO 9377-2:2008
"Lakohtapljivi hlortirani ugljikovodici"				EPA 8260 D, EPA 5210 A*
Deterdženti				" Standard Methods 5540 C, izd. APHA-AWWA-WEF.2017"
"Lakohtapljivi aromatski ugljikovodici (BTX)"				EPA 8260 D, EPA 5210 A
AOX				"Macherey-Nagel, Nanocolor test 0-07, ver. 04.17, ref.br. 985.00
Sulfidi				" Standard Methods 4500 S2- (F), izd. APHA-AWWA-WEF.2017"

MM - Separator ulja BP OLEX: X=5 540 229 28 Y=4 934 098, 11

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metodofehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Boja (Pt/Co skala)				BAS EN ISO 7887:2013 Met.C
Sadržaj rastvorenog kisika (mg/l)				BAS EN ISO 5814:2014
Elektropri-vodljivost (µS/cm)				BAS EN 27888:2002
Taložive tvari po litri (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijačni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
	12 puta godišnje	Otvoreni kanal-potok	Ručno trenučni jednokratni uzorci	

Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48h, C ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Nitriti (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Nitriti (mg/l)				BAS ISO 26777:2000
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Hloridi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002
Cijanidi ukupni (mg/l)				SM 4500-CN-(E)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
Rodanidi (mg/l)				SM 4500 (M)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28540:2014

MM - Isplust sa fabrike AMK: X=6 540 220,25 Y=4 934 095,60

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Prístup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)	12 puta godišnje	Otvoreni kanal	Ručno trenutni jednokratni uzorci	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvari po litri (ml)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Bioška potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijačni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006

Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
Mineralna ulja				BAS EN ISO 9377-2:2008
"Lakohlapljivi hlorirani ugljikovodici"				EPA 8260 D, EPA 5210 A*
Deterdženti				"Standard Methods 5540 C, izd. APHA-AWWA-WEF 2017"
"Lakohlapljivi aromatski ugljikovodici (BTEX)"				EPA 8260 D, EPA 5210 A
AOX				"Mecherrey-Nagel, Nanocolor test 0-07, ver. 04.17, ref.br. 985.00
Sulfidi				"Standard Methods 4500 S2-(F), izd. APHA-AWWA-WEF 2017"

MM - Ispust sa biologije: X=6.540.302,30 Y=4.934.130,76

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvari po litri (ml)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijačni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6876:2006
Test tokšičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014

Nitriti (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Cijanidi ukupni (mg/l)				SM 4500-CN-(E)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28540:2014
Sulfidi				" SM 4500 S2- (F).

MM - Separator katrana kraj pumparnice: X=6 540 359 21 Y=4 934 158 93

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvari po lmbolu (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Bioška potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijakni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC50) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Nitriti (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Cijanidi ukupni (mg/l)				SM 4500-CN-(E)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28540:2014
Sulfidi				" SM 4500 S2- (F).

MM - Rashladni toranj (Energana): X=6.540.928.46, Y=4.933.686.36

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom uzorka	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)	12 puta godišnje	Reviziono okno-šah	Ručno trenutni jednokrtni uzorci	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS EN ISO 748:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Hemijska potrošnja kiseline (mg/l)				BAS ISO 15705:2006
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28540:2014
AOX (mg/l)				"Macherey-Nagel, Nanocolor test 0-97, ver. 04.17, ref.br. 985 00
Slobodni hlor (mg/l)				"Lovibond method 100, izd. Multidirect, isf 01/2015"
Sulfidi (mg/l)	"SM 4500 S2- (F),			

MM - Neutralizacioni bazen HPV: X=6.540.860.49, Y=4.933.676.43

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom uzorka	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)	12 puta godišnje	Reviziono okno-šah	Ručno trenutni jednokrtni uzorci	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Taložive tvar po filtratu (mg/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006

Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Hloridi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28640:2014
Sulfidi (mg/l)				"SM 4500 S2- (F).
Sulfiti (mg/l)				SM 4500-SO3 2- (B).
Fluoridi (mg/l)				SM 4500-F-(C)
Kadmij (mg/l)				SM 5530-(D)
Bakar				BAS ISO 8288:2002 Metod A
Cink				BAS ISO 8288:2002 Metod A
Ukupni hrom				Standard methods 3111 (B), izd. APHA-AWWA-WEF 2017
Arsen				Standard methods 3113 (B), izd. APHA-AWWA-WEF 2017
NIKI				BAS ISO 8288:2002 Metod A
Olovo				BAS ISO 8288:2002 Metod A
Živa				EPA 245.7:2005

MM - Rashladni toranj kod Biologije, X=6 540 365 18 Y=4 934 025 22

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
--------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Boja (Pt/Co skala)				BAS EN ISO 7887:2013 Met.C
Sadržaj rastvorenog kisika (mg/l)				BAS EN ISO 5814:2014
Elektroprovodljivost (µS/cm)				BAS EN 27888:2002
Tažožeive tvari po litri (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Nitriti (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Sulfati (mg/l)				SM.4500-SO4-(F)
Hloridi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002

MM – Potok Hrvati prije separatora BP OLEX, X=6 540, 238, 17 Y= 4 934 106, 42

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjestom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metodotehnika analize
Protok (m ³ /dan)				BAS EN ISO 748:2010
Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Boja (Pt/Co skala)				BAS EN ISO 7887:2013 Met.C

Sadržaj rastvorenog kisika (mg/l)				BAS EN ISO 5814:2014
Elektroprovodljivost ($\mu\text{S}/\text{cm}$)				BAS EN 27888:2002
Taložive tvari po litri (ml/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijačni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48LC ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Ulja i masti (mg/l)				SM 5520(B)
Nitrati (mg/l)				BAS EN ISO 7690-3:2002
Nitriti (mg/l)				BAS ISO 26777:2000
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Hlondi (mg/l)				BAS ISO 9297:2002
Cijanidi ukupni (mg/l)				SM 4500-CN-(E)
Fenoli (mg/l)				SM 5530-(D)
Rodanidi (mg/l)				SM 4500 (M)
PAH (mg/l)				BAS ISO 28540:2014

MM - Neutralizacioni bazen azotara: X= 6 540 633,94 Y=4 933 529,98

Parametri emisije u vode	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Protok (m ³ /dan)	12 puta godišnje	Otvoreni kanal	Ručno trenutni	BAS EN ISO 748:2010

Temperatura (°C)				BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost				BAS EN ISO 10523:2013
Talozi i tvari po litri (mg/l)				SM 2540(F)
Ukupne suspendovane materije (mg/l)				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS ISO 15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika (mg/l)				BAS EN ISO 9408:2005
Ukupni azot (mg/l)				BAS EN ISO 11905-1:2003
Amonijakni azot (mg/l)				BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor (mg/l)				BAS EN ISO 6878:2006
Test toksičnosti (48L.C ₅₀) (%)				BAS EN ISO 6341:2014
Nitrati (mg/l)				BAS EN ISO 7890-3:2002
Sulfati (mg/l)				SM 4500-SO4-(F)
Fluoridi (mg/l)				SM 4500-F-(C)
Kadmij (mg/l)				SM 5530-(D)

Mjerna mjesta okolinske buke prema prilozi

Parametri emisije buke	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzorka	Metoda/tehnika analize
Nivo buke/dB(A) L(A)eq	1 godišnje prema Zakonu o zaštiti od buke („Službene novine FBiH 110/12“)	Mjerna mjesta 1-29, kota 0m	BAS ISO 1996-1:2005 BAS ISO 1996-2:2008	BAS ISO 1996-1:2005 BAS ISO 1996-2:2008

12. Izvještavanje

Operator je obavezan podatke o provedenim mjerenjima emisija dostavljati Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na način kako je to propisano podzakonskim aktom iz člana 34. Zakona i člana 9. Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21).

Aplikacija za instalaciju obrasca za popunjavanje podataka za registar nalazi se na web stranici www.fmoit.gov.ba. Izvještaji o svim aktivnostima trebaju biti poslani nadležnim institucijama u rokovima.

Operator je dužan bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okoliš.

13. Period važenja okolišne dozvole

Ovo rješenje o obnovljenoj okolišnoj dozvoli izdaje se na period od pet godina.

14. Upis u registar izdatih okolišnih dozvola

Ovo rješenje se upisuje u registar izdatih okolinskih dozvola u skladu sa propisom iz člana 101. stav (3) Zakona i člana 8. Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21).

O b r a z l o ž e n j e

Stranka u postupku - operator GLOBAL ISPAT KOKSNA INDUSTRIJA d.o.o. LUKAVAC podnio je dana 01.09. 2021.godine godine Federalnom ministarstvu okoliša i turizma zahtjev za obnovu okolinske dozvole za pogon/postrojenje u skladu sa klasifikacijom djelatnosti 19.10 Proizvodnja proizvoda koksnihi peći, SNAP kod 04 Industrijski procesi bez sagorijavanja, NACE kod C19.1 – Proizvodnja proizvoda iz koksovanja, C19.1.0 - Proizvodnja proizvoda iz koksovanja, C20.1.3 – Proizvodnja drugih neorganskih baznih hemikalija, C20.1.4 - Proizvodnja drugih organskih baznih hemikalija, C20.1.5 – Proizvodnja gnojiva i azotnih komponenti i C20.5.9 – Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda.

Pravni osnov za izdavanje okolišne dozvole sadržan je u Poglavlju X. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH", broj 16/21) i Prilogu I. Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolinsku dozvolu („Službene novine Federacije BiH" broj 51/21), na osnovu kojih je utvrđeno da operator pripada postrojenjima i djelatnostima definisanim pod tačkom 1. Energetika, 1.3 Proizvodnja koksa.

Uz zahtjev je priložena sljedeća dokumentacija:

- 1.1 Kopija katastarskog plana za GIKIL
- 1.2. Kopija katastarskog plana za Filter Stanicu
- 2.1. Izvod iz posjedovnog lista za GIKIL
- 2.2. Izvod iz posjedovnog lista za Filter stanicu
3. Zemljišnoknjižni izvaci
4. Izvod iz prostornog plana Općine Lukavac
5. Integralna okolinska dozvola 2012.
- 6.1. Rješenje o vodnoj dozvoli – Tehnološke i onečišćene oborinske otpadne vode
- 6.2. Rješenje o vodnoj dozvoli – Sanitarno fekalne otpadne vode
- 6.3. Rješenje o vodnoj dozvoli – Filter stanica
- 6.4. Rješenje o vodnoj dozvoli za zahvatanje vode iz bunara
- 7.1. Situacioni plan GIKIL-a
- 7.2. Situacioni plan GIKIL-a – Zone
8. Shema primarnih vodova parne i vodovodne mreže
9. Shema vatrodajave

10. Situaciona shema hidrantske mreže
11. Shema poplavne linije ranga 100
- 12.1. Shema tokova pitke vode
- 12.2. Shema tokova otpadnih voda
- 12.3. Shema tokova industrijske i kružne vode
13. Karta reljefa i hidrografije
14. Karte zemljišnog podriivača i namjene područja
15. Prikaz industrijskih kolosijeka
- 16.1. Situaciona shema sa prikazom i oznakama objekata
- 16.2. Prikaz mjernih mjesta emisije u zrak
- 16.3. Prikaz ispusta otpadnih voda E1 i E2
- 16.4. Prikaz ispusta otpadnih voda E3 – Filter stanica
- 16.5. Prikaz mjernih mjesta okolinske buke
- 16.6. Prikaz lokacija uzorkovanja zemijišta
- 16.7. Pregledna situacija sa prikazom otvorenih i zatvorenih skladišta GIKIL-a
- 17.1. Plan upravljanja otpadom – GIKIL 2021.
- 17.2. Odluka o imenovanju odgovorne osobe za Plan upravljanja otpadom
- 17.3. KEMEKO Ugovor 2021.
- 17.4. Ugovor JP RAD 2021.-1
- 17.5. Ugovor JP RAD 2021.-2
- 17.6. Ugovor o zakupu kontejnera 2021.
- 17.7. Uvjerenje – Eko život
- 17.8. Situacioni plan održavanja zelenih površina
18. Obrazac obavještenja Operatera o pogonu/postrojenju/skladištu koje može izazvati nesreće većih razmjera
19. Izvještaj o stanju sigurnosti - GIKIL
20. Popis onečišćujućih tvari koje mogu izazvati onečišćenje tla, zraka, vode i mora prilikom obavljanja djelatnosti pogona i postrojenja
21. Operativne procedure upravljanja zaštitom okoliša
22. Izjava o tačnosti, istinitosti i potpunosti podataka

Postupak rješavanja podnešenog zahtjeva izvršen je prema odredbama čl. 86. do 89. i člana 93. Zakona i odredbama člana 4. do 6. Uredbe, jer se postupak obnove okolinske dozvole vrši po postupku utvrđenom za izdavanje okolinske dozvole. Ovdje je izvršen uvid u podnešeni zahtjev za obnovu okolinske dozvole, pa je utvrđeno da je zahtjev podnesen na propisanom obrascu iz člana 6. stav (3) Uredbe, i da sadrži sve podatke utvrđene u članu 86. stav (2) Zakona, te da je uz zahtjev priložena sva dokumentacija utvrđena u članu 86. stav 3. Zakona, kao i izjava podnosioca zahtjeva data prema članu 6. stav (5) Uredbe. Pored toga, utvrđeno je da je operater uz zahtjev priložio i akte utvrđene u čl. 93. st. (4) Zakona. Na osnovu podataka sadržanih u zahtjevu i priložene dokumentacije utvrđeno je da pogon i postrojenje spadaju u Prilog I koji je utvrđen u članu 5. Uredbe i po tom osnovu rješavanje podnešenog zahtjeva spada u nadležnost Ministarstva, kako je utvrđeno u članu 83. stav (2) Zakona i članu 4. st. (1) i (4) Uredbe. U okviru utvrđivanja činjeničnog stanja, Ministarstvo je provelo radnje na obavještanju javnosti o pokretanju postupka obnove okolinske dozvole kako je utvrđeno u članu 93. stav (6) Zakona, a učešće javnosti u rješavanju zahtjeva stranke izvršen je prema članu 88. Zakona jer se ta odredba odnosi i na postupak obnove okolinske dozvole.

Isti Dana 19.11.2021. godine u ovom Ministarstvu zaprimljen je dopis iz kabineta ureda premijera njihov broj 01-23-790/21, kojim Gikil svojim dopisom broj 924-11-02/21 od 17.11.2021. traže ubrzano izdavanje okolišne dozvole. Istim dopisom GIKIL se obratio i direktno ovom Ministarstvu koji je zaprimljen dana 18.11.2021. godine.

Ovdje su izvršene sljedeće radnje:

- Objavljen je javni uvid na interent Stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma 14.01.2022. godine, link <https://www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi/javni-uvid-u-zahitjev-za-izdavanje-integralne-okolisne-dozvole-za-global-isnat-koksna-industrija-d-o-o-lukavac> o podnesenom zahtjevu za obnovu okolišne dozvole u što je

Ul. Hamdija Čamović br.2, 71 000 Sirojevo, telefon 00 367 33 726 700, telefex 00 367 33 726 747,
e-mail: fmoits@bih.net.ba, www.fmoit.gov.ba

u skladu sa članom 40. i članom 88. Zakona i ostavljen rok za dostavljanje mišljenja u roku od 30 dana od dana obavijesti i/ili prijema službenog dopisa, kao i u listu Dnevni avaz (kopija oglasa u spisu).

- Dopisom od 14.01. 2022.godine godine o podnesenom zahtjevu obaviještena je općina Lukavac koja je svojim dopisom obavijestila mjesne zajednice na svom posrduđu i mjesne zajednice službeno i na web stranici Općine.
- Objavljen je tekst nacrtu okolišne dozvole službenoj web stranici ovog Ministarstva link: <https://www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi/javni-uvid-u-nacrt-okolisne-dozvole-za-operatora-global-ispat-koksna-industrija-d-o-o-lukavac-zeljeznicka-br-1-lukavac-od-18.02.2022>. godine o podnesenom zahtjevu za obnovu okolišne dozvole u što je u skladu sa članom 88. stav (6) Zakona i ostavljen rok za dostavljanje mišljenja u roku od 30 dana od dana obavijesti i/ili prijema službenog dopisa.
- Dana 16.02.2022. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma se obratilo federalnoj upravi za inspekcijeske poslove da dostave inspekcijeske nalaze za kompaniju GIKIL po pitanju kontrole okolišnih pitanja.

U zakonskom roku svoje komentare dostavila je Općina Lukavac svojim aktom broj 02-45-627/22 od 15-02.2022. godine sa završnim komentarom „da je za ovu kompaniju izuzetno značajno da se izda okolišna dozvola koja bi omogućila nesmetan rad i poslovanje, te da je značajan zajednički pristup u borbi za radna mjesta i napor da ova kompanija zadrži radnike i nastavi proizvodnju uz dalju stabilizaciju. Njihova podrška nije bezuslovna i ona implicira tijesnu saradnju organa resornih ministarstava, inspekcijeskih organa, lokalne zajednice i Uprave Gijikla...Općina lukavica će nastojati biti konstruktivan partner sa očekivanjima i zahtjevima kojim će se na najbolji način štiti interes lokalne zajednice. Naš interes danas je da GIKIL nastavi rad uz vrlo strog i ozbiljno kontrolisan uslov da se ritam poboljšanja koji smo konstatovali nastavi i poboljša.“

Primjedbe i sugestije od zainteresiranih subjekata:

Forum za zaštitu okoliša općine Lukavac je dostavio primjedbe u vezi izdavanja okolišne dozvole operateru "Global Ispat Koksna Industrija" d.o.o Lukavac (GIKIL-a) svojim aktom broj: 02702/22 od 11.02.2022. godine na koji je ovo ministarstvo dalo sljedeće odgovore: primjedbe i sugestije, te mišljenja drugih zainteresiranih subjekata koje su dostavljene na gore pomenuti Zahtjev su detaljno razmatrane, uzete u obzir prilikom donošenja odluke rješenja u skladu sa članom 40. Stav 7. Zakona o zaštiti okoliša (Službene novine Federacije BiH broj: 15/21), a odgovore na svaku primjedbu dostavljamo u nastavku:

1. Primjedba:

Potrebno je uraditi novu Studiju uticaja na okoliš kojom bi se utvrdile vrijednosti emisija zagađujućih materija u okoliš iz pogona i postrojenja GIKIL-a prema važećim zakonima iz oblasti zaštite okoliša za 2022. godinu.

Odgovor: S obzirom da je u martu 2021. godine na snagu stupio novi Zakon o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH br.15/21), Uredba o projektima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene utjecaja na okoliš („Službene novine FBiH br. 51/21), studije uticaja na okoliš izrađuju se za projekte (nove planirane i neizgrađene pogone) po tačno utvrđenim obrascima koje propisuje navedena zakonska regulativa i ista ne prepoznaje izradu proizvoljnih studija i odstupanje od pomenutih obrazaca.

GIKIL spada u postojeće pogone i postrojenja i u skladu sa članom 93. Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolinsku dozvolu („Službene novine FBiH br. 51/21), Priloga I, dostavlja Zahtjev za obnovu okolinske dozvole u skladu sa čl. 86. Zakona.

Novi Zakon o zaštiti okoliša jasno propisuje proceduru kod izdavanja okolišnih akata kojom Federalno ministarstvo okoliša i turizma tumači i određuje postupke prilikom ishodovanja istih.

Također je važno napomenuti da Zahtjev za integralnu dozvolu br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021..godine pod tačkom F) sadrži sve relevantne podatke o emisijama zagađujućih materija u zrak iz pogona i postrojenja GIKIL-a, koje su propisane monitoring planom, a prema kojima se vrši redovno izvještavanje nadležnih organa iz ove oblasti (Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Fond za zaštitu okoliša, nadležna inspekcija) u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Pomenuti Zahtjev sadrži informacije o emisijama u zrak kako slijedi: mjereni parametri, parametri stanja procesa, metodologija mjerenja i proračuna referentnim normama, koncentracije mjenjenih parametara, granične vrijednosti, količine emisija i informacije o

sistemima za smanjenje emisija u zrak, na osnovu kojih se sa sigurnošću može utvrditi ocjena emisija zagađujućih materija u zrak iz pogona i postrojenja GIKIL-a.

2. Primjedba:

- Emisije iz pogona i postrojenja a naručito iz pogona za proizvodnju koksa i preradu koksnog gasa su veće nego prije.

- Količina i sadržaj polutanata koji se emituju u atmosferu su veći nego prije.

Odgovor:

U narednoj tabeli dat je prikaz mjerenja od 2017.-2021. godine od strane akreditovanih laboratorija, gdje se jasno vidi da količina polutanata koji se emituju u atmosferu nije veća nego prethodnih godina. (priložena tabela sa emisijama iz Koksare 2017 – 2022. godina)

3. Primjedba:

Stanje V koksnu baterije je zabrinjavajuće, obzirom na česte havarije i incidentno situacije koje su se dešavale na ovom postrojenju.

Odgovor:

U prethodnom periodu Uprava Društva je uložila ogromna sredstva u V koksnu bateriju i nastavlja ulaganja gdje bi izdvojili značajne projekte: Zamjena starog kolektora plina, keramičko zavarivanje peći, kompletna sanacija platforme V koksnu baterije, nabavka mašine za punjenje peći i mašine za prihvatanje koksa (bezprašinsko i bezdimno), sanacija dimnjaka V koksnu baterije i mnoge druge aktivnosti što će biti prikazano i u nastavku ovog dokumenta.

4. Primjedba:

Stanje regeneratora (zaprljanost) za izmjenu toplote ispod baterije.

Odgovor:

Regeneratori su dio opreme čije stanje čistoće se odražava na stabilnost temperaturnog režima baterije (ravnornost) zagrijavanja. Dobro regulisan temperaturni režim za rezultat ima dobar i ujednačen kvalitet koksa, te i održiv visok nivo proizvodnje. Čišćenje regeneratora se organizuje prema termin planu održavanja a također i prioritarno na osnovu dnevnog pregleda stanja čistoće gasne armature. U cilju eliminacije jednog od uzročnika zaprljanja istih u toku je generalna sanacija oziđa svih koksnih peći, od strane trećih lica i završeno je oko 35 % od planiranog posla.

5. Primjedba:

Nakon neapsorpcije benzena iz koksnog gasa tokom 2019. godine dnevno je nepotpuno sagorijevanje cca 20 tona benzena, tako da se u komorama ne može postići odgovarajući temperaturni režim, što za posljedicu ima izuzetno velike emisije polutanata u okoliš.

Odgovor:

U oktobru 2020. godine urađeno je mjerenje specifičnog parametra (benzen) na dimnjaku V koksnu baterije (fabrika Koksara). Mjerenje je rađeno od strane akreditovane laboratorije i isto pokazuje da se vrijednost ovog specifičnog parametra nalaze u okviru graničnih vrijednosti prema važećim Pravilnicima (Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje („Sl. Novine FBiH“ broj 03/13), Pravilnik o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak („Sl. Novine FBiH“ broj 09/14, 97/17) i Pravilnik o emisiji isparljivih organskih jedinjenja („Sl. Novine FBiH“ broj: 12/05). (U tabeli je dato prikazano mjerenje od akreditovane laboratorije)

6. Primjedba

Predloženim mjerama zaštite okoliša u zahtjevu, obzirom na starost pogona i postrojenja i nizak stepen operativnog stanja aparata i uređaja, nije moguće smanjiti postojeće emisije zagađujućih materija u zrak, tlo i vodu, ispod graničnih vrijednosti određenih važećim pravilnicima. Većina mjera propisanih okolišnom dozvolom iz 2012. godine nije realizirana, a nije ni navoden ni razlog zbog čega.

Odgovor:

Predložene su mjere koje će smanjiti emisije zagađujućih materija u zrak, tlo i vodu, kao što su:

- Svakodnevna kontrola zaptivenosti poklopaca usponskih vodova injektiranjem pare s ciljem sprečavanja nekontrolisanih emisija u zrak.
- Redovno održavanje uređaja za čišćenje okvira i ramova vrata na koksnim pećima.
- Redovno vatrostalno održavanje oziđa koksnih peći.
- Redovno održavanje opreme u zagrijevnom sistemu koksnu baterije.
- Puštanje u rad industrijskog usisivača na separaciji koksa u 2022. godini.
- Sanacija pogona amonijum sulfata.
- Sanacija i funkcionalno osposobljavanje ciklona za otprašivanje u pogonu pripreme uglja i njihovo efikasno održavanje i funkcionisanje.

- Sanacija i funkcionalno osposobljavanje ciklona za otprašivanje u pogonu separacije koksa i njihovo efikasno održavanje i funkcionisanje.
 - Remont i čišćenje elektrofiltera za prečišćavanje koksnog plina.
 - Remont i čišćenje amonijačnih isparača.
 - Kontinuirani remont vrata na pećima kokсне baterije.
 - Ugradnja zagrijača zraka i zagrijača vode na kotlovima broj 1 i 2.
 - Poboljšanje rada klapne plina na kotlu broj 3.
 - Unapređenje sistema regulacije vuče pritiska plina u koksnim pećima s ciljem smanjenja nekontrolisanih emisija koksnog plina u atmosferu i drugo.
- Uprava je u proteklom periodu izvršila optimizaciju pogona i postrojenja i smanjila određene parametre zagađenja u zrak što se vidi u odgovoru na primjedbu broj 2. Izvršena je optimizacija pogona i postrojenja za biološko prečišćavanje otpadnih voda, gdje su se određeni parametri uspješni dovesti u granične vrijednosti, a za one koji nisu, pokrenut je projekat tercijarne obrade tehnoloških otpadnih voda na biologiji čije se puštanje pogona u rad očekuje u aprilu ove godine. Sa ovom tercijarnom obradom izvođač radova garantuje sve parametre u okviru graničnih vrijednosti prema važećoj zakonskoj regulativi.

7. Primjedba

Bilans otpadnih voda (nadkatraskih i amonijačnih) dat u podnešenom zahtjevu za izdavanje integralne okolinske dozvole je veći od kapaciteta za preradu ovih voda u pogonu amonijum sulfata.

Odgovor:

Na pogonu amonijum sulfata su u funkciji dvije linije za preradu amonijačne vode. Kapacitet jedne linije je 18-24 m³/h, što znači da je maksimalni kapacitet obje linije 48 m³/h. U radu su obje linije za preradu amonijačne vode sa protokom od 34 m³/h, što zadovoljava trenutni nivo proizvodnje. Fabrika raspolaže sa dovoljnim brojem rezervoara za skladištenje amonijačne i nadkatranske vode.

8. Primjedba

- Na postrojenju AMK poč za spaljivanje, trenutno ne radi, stoga se kisole otpadne vode usmjeravaju u odvodni kanal otpadnih voda bez prohodnog tretmana.
- Ispust E1 (obodni kanal) – prema važećoj zakonskoj regulativi za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode iznad dozvoljenih graničnih vrijednosti su koncentracije: BPK5, HPK, ukupni nitrogen, fenol, amonijak, PAH-ovi, cijanidi i suspendiranih materija. Ove otpadne vode su toksične.
- Dodatni problem predstavlja diskontinuirano ispuštanje otpadnih voda sa sirovog benzena. Udarni izlivi mogu znatnije ugroziti životinjski i biljni svijet u rijeci Spreči nizvodno zbog izuzetne toksičnosti.

Odgovor:

Peć za spaljivanje na fabrici AMK nikad nije ni stavljena u funkciju zbog ekološke neprihvatljivosti. U narednom periodu planirana su investiranja u pogone i postrojenja fabrike AMK, nabavka novog reaktora koja prati i izgradnju postrojenja tretman otpadnih voda ovog pogona, gdje izvođač garantuje da će parametri zadovoljavati granične vrijednosti.

Prema važećoj vodnoj dozvoli broj: UP-1/25-3-40-615-9/16, izdatoj od strane Agencije za Vodno područje rijeke Save, kompanija GIKIL je u obavezi do kraja 2023. godine ispoštovati dinamički plan dat navedenom vodnom dozvolom. Kompanija prati dinamički plan Rješenja o vodnoj dozvoli i do sada je urađeno sljedeće:

- Završene su mjere koje se odnose na prikupljanje tehničke dokumentacije na nivou ključnih rješenja, prikupljanja, tretmana i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda sa uporednim analizama tehničke i tehnološke opravdanosti, izrada elaborata i slično.;
- Završena i revidovana investiciona tehnička dokumentacija na nivou Glavnih/Izvedbenih projekata, za prikupljanje tehnoloških otpadnih voda, oborinskih onečišćenih i sanitarno fekalnih otpadnih voda, prečišćavanje istih i ispuštanje prečišćenih voda u definisani recipijent.;
- Projektom dokumentacijom predviđen separativni sistem kanalizacije;
- Projektna dokumentacija završena za sve fabrike (Energana, Koksara, AMK, Filter stanica)

Za sve projekte u odgovoru priložene su naslovnice projekata u realizaciji i onih koji su planirani.

- Izgrađeni gravitacioni taložnici na skladištu koksa i skladištu pripreme uglja

Rezultati analiza ukupnih suspendiranih i taloživih materije prije i poslije ugradnje gravitacionih taložnika na skladištu koksa i skladištu pripreme uglja, prikazani u tabeli ispod, gdje se vidi poboljšanje (priložena tabela):

- Završen projekat prikupljanja katraskih kondenzata sa plinovoda fabrike Koksara, fabrike Energana, hale za odmrzavanje, pogona separacije i pogona biologije.
Tehničko rješenje tretmana katraskih kondenzata sa plinovoda fabrike Koksara i Energana, hale za odmrzavanje jeste prikupljanje i odvođenje kondenzata prema pogonu pumparnica Katransa i dalje na postojeći fizičko-hemijsko-biološki tretman (pogon Biologija).

- Projekat optimizacije postrojenja za fizičko-hemijski i biološki tretman tehnoloških otpadnih voda

Ul. Hamdije Čemerlića br.7, 71 000 Sarajevo, telefon 00 367 33 726 700, telefaks 00 367 33 726 747,
e-mail: fmz215@bih.net.ba, www.fmcif.gov.ba

Predmetna aktivnost treba da obohijedi granične vrijednosti propisane Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Na temelju ulaznih parametara, odrađenih analiza, te traženih izlaznih parametara prečišćene vode predviđeno je najoptimalnije rješenje, što je i prikazano (data shoma sa fotografijama projekta u realizaciji u odgovoru):

Završetak projekta Optimizacije postrojenja za fizičko-hemijski i biološki tretman tehnoloških i probno puštanje postrojenja u rad je planirano za 20.06.2022. godine.

- Separatori masti i ulja na pogonu benzola i gasometra MAN (priložene fotografije projekta u realizaciji)

9. Primjedba

Starost pogona i postrojenja (preko 45 godina) i nizak stupnja operativnog stanja znatno utiče na ambijentalno zagađenje zraka na i oko lokacije, to time negativno utiče na okolno stanovništvo. Izrađivač zahtjeva nije izvršio procjenu uticaja na okoliš što je osnov za odabir i primjenu mjera u cilju poboljšanja stanja okoliša. Primjonom bilo koje metodologije procjene, uzimajući u obzir date podatke pokazalo bi se da postoji znatan negativan uticaj na stanovništvo, zrak, tlo i vode. Pojedini aparati su stavljeni van pogona, operativno stanje 0% a za iste nisu predviđene mjere koje bi dovele do njihovog ponovno stavljanja u pogon i sigurnog i efikasnog rada. Ovo se odnosi na parni sisač koksnog gasa i Gasometar, koji su ključni uređaji za vođenje tehnološkog procesa u okviru zadanih parametara na pogonu kondenzacije. Njihovo stavljanje van pogona prouzrokuje značajna odstupanja od zadanih parametara (protok, pritisak), što za posljedicu ima povećanje ambijentalnog zagađenja. Parni sisač koksnog gasa u slučaju prekida, napajanja električnom energijom elektrosisača, pušta se u rad kako bi se proces prečišćavanja koksnog gasa kontinuirano odvijao. Zbog neispravnosti istog i nemogućnosti puštanja u rad, kod prekida napajanja električnom energijom, velike količine sirovog koksnog gasa, odlaze u okoliš (incidentne situacije koje traju i po nekoliko sati, umjesto nekoliko minuta, sve dok se ne uspostavi napajanje električnom energijom elektrosisača.

Takav incident se desio 13.08. 2021. godine kada je elektrosisač ostao bez napajanja električnom energijom punih 12 sati a parni sisač koksnog gasa nije mogao biti pušten u pogon te su ogromne količine sirovog koksnog gasa završile u atmosferi u količinama od 33.000 kubika u prvom satu, čime se ugrozilo zdravlje građana.

Odgovor:

Izvršen generalni remont Gasometra MAN koji služi za amortizaciju pritiska gasa u kompletnoj gasnoj mreži GKIL-a i isti je u funkcionalnom stanju i radnom režimu.

Završen generalni remont elektrosisača koksnog gasa broj 1 i broj 2, i isti su u funkciji. Parni sisač je također operativan.

U vezi prekida normalnog procesa rada na V koksnj bateriji koji je izazvan uslijed prestanka napajanja električnom energijom fabrike i fabričkih postrojenja, inspekcijom nadzorom broj: UP1-10-19-3-00500/2021-1008-P-1008-1-P od 05.10.2021. godine i izjavom inženjera koji su intervenisali iste noći, potvrđeno je sljedeće:

- Nestanak električne energije je trajao od 22:51 sati (13.08.2021.godina) do 00:43 sati (14.08.2021.godina), što je približno dva sata zastoja u napajanju.
- Višak gasa je spaljen na sigurnosnim bakljama prema propisanoj tehnološkoj proceduri.
- U to vrijeme obje komore visinskog rezervoara su bile pune i navedeno je potvrđeno zapisom u smjenskoj knjizi za pogon fabrike Eneršana.
- Bez napajanja električnom energijom pored GKIL-a bila su i okolna mjesta, grad Lukavac i SISECAM Lukavac, i isti su mnogo ranije dobili električnu energiju što je neprihvatljivo za ovakvu složenu hemijsku industriju koja je u ovakvim situacijama trebala imati prioritet. Također, važno je istaći da ovom situacijom, ni u kom slučaju nije došlo do ugrožavanja sigurnosti građana.
- U toku nabavka 3 generatora, za Filter stanicu i Eneršanu, u cilju sigurnog snabdijevanja električnom energijom u slučaju ispada.
- U Zahtjevu za izdavanje integralne okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine, koji je predat u septembru 2021. godine, navedene su mjere sa definisanim rokovima koje će uticati na dodatno poboljšanje efikasnosti procesa i smanjenje emisija u zrak, vode i tlo, kako je to propisano obrascima iz Uredbe kojom se utvrđuju pogoni postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH br. 51/21).

10. Primjedba

Kontinuirani monitoring je upitan i ne odražava pravo stanje.

Odgovor:

CEMS sistemi su u funkcionalnom stanju. Urađene aktivnosti u 2021./2022. godini:

- *Izvršena defektaža sistema;*

*Ul. Hamdija Čamarića br.2, 71 000 Sarajvo, telefon 00 387 33 726 700, telefaks 00 387 33 726 747,
e-mail: fmqits@bih.net.ba www.faqit.gov.ba*

- Izvršen servis CEMS sistema (Fabrika Energana kotao K1-K2, K3 i dimnjak VKB, fabrika Koksara)
- Izvršeno umjeravanje sistema (paralelna mjerenja, uspostavljanje kalibracijske krive, proračun varijabilnosti krive, test varijabilnosti krive;
- Izrada QAL2 testa i QAL3 testa;
- Dana 17. i 18.02.2022. godine izvršen je inspeksijski pregled AMS-a, na fabrici Energana (K1-K2 i K3) i na fabrici Koksara (dimnjak VKB) u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/EC 17020 tip A za oblast „Zrak-emisije iz stacionarnih izvora“ i prema odredbama Pravilnika o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak („Sl. novina FBiH“ broj: 9/14 i 97/17).

11. Primjedba:

Emisije sirovog koksnog gasa fugitivnim rasipanjem na bateriji, su i dalje ostale nepromijenjene i čine preko 50% ukupnog zagađenja na bateriji.

Odgovor:

Na petoj kokсноj bateriji vrata svih peći dihtuju, paroinjektiranje je u funkciji, elektrosisači gasa u funkciji, radi se remont usponskih kolona (remont 16 usponskih kolona završen) i kompenzatora, aktivnosti na sanaciji platforme V kokсне baterije, nabavka nove mašine za punjenje peći i mašine za prihvаt koksa, a sve u cilju smanjenja emisije u zrak.

12. Primjedba:

Prema mjerenjima akreditovane kuće koja je vršila mjerenja po nalogu kantonalnog tužilaštva FBiH, vrijednosti emisija zagađujućih materija su bile i po nekoliko puta veće od dozvoljenih.

Odgovor:

Odgovor na ovu primjedbu je isti kao i odgovor na primjedbu broj 2. Prikazana su mjerenja od strane akreditovanih laboratorija.

13. Primjedba:

U tehnološkoj jedinici za pripremu uglja za koksovanje, najveći uticaj na okoliš ima ugljena prašina koja nastaje manipulacijom uglja (protovar, unutarни transport transportnim trakama, mјovenjem uglja, punjenje koksnih peći). Značajan uticaj na okoliš ima i sam kvalitet uglja (od kvaliteta uglja, direktno ovisi kvalitet koksa) i vođenje tehnološkog procesa koksovanja kao i sadržaj komponenti u uglju koji negativno utiču na okoliš, kao što je sumpor, toksični metal, kancerogene supstance, opasne i štetne materije. Tehnologija proizvodnje koksa odvija se na klasičan diskontinuiran način, po kojem se ugalj za koksovanje usipa u kokсну peć i indirektno zagrijava određeno vrijeme bez prisustva zraka. Nakon završetka procesa koksovanja, koks se iz peći istiskuje u kokсна kola kojima se odvozi na gašenje u toranj sa vodom, da bi se nakon toga ista tehnološka operacija ponovila. Pogon za koksovanje je najveći izvor emisije zagađujućih materija u okoliš u cjelokupnom procesu koksovanja. Glavni izvori emisije zagađujućih materija u zrak su procesi punjenja i pražnjenja koksnih peći, curenja plina preko vrata koksnih peći, zbog neadokvatnog brtvljenja i dihtovanja vrata na ramove peći, te dimnjak kokсне baterije, baklje za spaljivanje viška koksnog plina kao i procesa gašenja koksa a to su prašina, CH₄, HC, benzen, PAH, H₂S, benzoapiren, NH₃, VOC, emisije zagađujućih materija iz dimnjaka VKB. Emisija sirovog koksnog plina se javlja kao fugitivna emisija na vratima koksnih peći i prilikom punjenja/pražnjenja koksnih peći. Prilikom gašenja koksa, u tornju u atmosferu se ispuštaju određene količine čvrstih čestica i vodene pare. Neutrošeni kokсни plin se skladišti u gasometru a višак koksnog gasa se po potrebi spaljuje na bakljama. Sadržaj prašine kod proizvodnje koksa se paušalno određuje na osnovu ukupne količine proizvedenog koksa što ni približno ne odražava stvarno količine emitovane prašine.

Odgovor:

U toku 2021. godine urađena poboljšanja pri proizvodnji sirovog koksnog gasa pri proizvodnji sirovog koksnog gasa u koksnim pećima VKB:

- Tehnička profesionalnost pri odabiru ugljene mješavine;
- Završen remont Mlina čekićara za propisno mјevenje mјešavine;
- Završen generalni remont koksnih vrata (zamjena dihtunga, navojnih vretena i drugih dijelova);
- Završena zamjena vatrosvalnog ozida;
- Remont i zamjena usponskih kolona sa KS i MS – (zamijenjeno 16 usponskih kolona i 11 kompenzatora);
- Remont mašine za punjenje ugljene mјešavine u cilju propisnog punjenja koksnih peći ugljenom mјešavinom;
- Redovno održavanje sistema regulacije paramotara vuče koksnog gasa;
- Generalni remont Gasometra MAN koji služi za amortizaciju pritiska gasa u kompletnoj gasnoj mreži GIKIL-a;
- Završen generalni remont elektrosisača koksnog gasa broj 1 i broj 2;

Ul. Hamdije Čomorića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefex 00 387 33 726 747,
e-mail: moit@bih.net.ba, www.moit.gov.ba

- Na tornju za gašenje koksa u cilju obaranja čestica je ugrađena eko rešetka.
- Aktivnosti u toku:
- Sanacija oštećenja ozida koksnih peći VKB (keramičko zavarivanje koksnih peći). Do sada sanirano 24 komora (peći). U prilogu prikaz sanacije ozida peći:

- Cilj navedenog projekta:

Sprečava se propuštanje sirovog koksnog gasa iz komora u zagrevni sistem, čime se osigurava bolje sagorijevanje gasa za zagrijavanje baterije i time se osiguravaju bolji tehnološki/ekološki parametri izlaza na dimnjak.

U toku je nabavka mašine za bezdimno punjenje uglja, fabrika Koksara:

Mašina za punjenje obavlja sljedeće tehnološke operacije:

- otvaranje zatvarača tornja za uglj i punjenje bunkera vagona potrošnom količinom šarže;
- mjerenje mase šarže kojom se pune bunkeri;
- upravljanje sistemom za pneumatsko obrušavanje šarže u tornju za uglj;
- prelazak od tornja za uglj sa šaržom u bunkerima radi punjenja sljedeće peći;
- pozicioniranja po osi koksnih peći koja se puni sa preciznošću ± 5 mm;
- skidanje i postavljanje poklopca otvora za punjenje;
- utovar ugljene šarže u peć;
- prelazak do tornja za uglj;
- pozicioniranje po osi bunkera tornja za uglj sa preciznošću ± 5 mm;
- čišćenje platforme baterije.

(priložene fotografije i datze specifikacija)

Mašina se pravi u Srbiji od strane GOŠA FOM.

Mjerenja emisija u zrak su već navedena kao odgovor na primjedbu broj 2.

U Zahtjevu za izdavanje integralne okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine, koji je predat u septembru 2021. godine, navedene su mjere sa definisanim rokovima koje će uticati na dodatno poboljšanje efikasnosti procesa i smanjenje emisija u zrak, vode i tlo.

14. Primjedba

Emisija zagađujućih materija u zrak iz postrojenja za proizvodnju Anhidrida malonske kiseline u pogonu AMK nastaje kao produkt proizvodnog procesa. Glavno mjesto ispuštanja štetnih materija u zrak je dimnjak skrubera (ispirača) gdje se ispušta prosječno više od 30.000 Nm³/h procesnog otpadnog zraka. Ovaj otpadni zrak sadrži CO, CO₂, butan i određene količine vodene pare a ispušta se u atmosferu bez prethodnog tretmana.

Odgovor:

Urađene aktivnosti na fabrici AMK u cilju smanjenja emisija u zrak:

- Izvršena zamjena katalizatora i urađen remont kompresora;
- U toku aktivnosti na projektu smanjenja koncentracije ksilola u izlaznim gasovima skrubiranja (2021./2022. godina) – mjera prema Zahtjevu za izdavanje integralno okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F);
- Ugovorene aktivnosti u narednom periodu:

MAN Energy Solutions (Reaktor): 4.791.783,50 KM

Plaćeno: 4.791.783,50 KM

HOWDEN TURBO (Kompresor): 1.826.745,22 KM (934.000 EUR)

Plaćeno: 1.826.745,22 KM

CLARIANT INTERNATIONAL AG (Katalizator): 2.592.647,47 KM

Plaćeno: 2.592.647,47 KM

TECHNOBELL LIMITED (Inžinjernig): 1.029.549,00 KM

Plaćeno: 205.909,78 KM

15. Primjedba

Na dimnjaku cijevne peći na postrojenju sirovog benzola nastaju dimni plinovi istog sastava. Na vratima koksnih peći postoje stalna manja curenja sirovih koksnih plinova čija se količina ne mjeri, za vrijeme istiskivanja koksa iz peći u atmosferu se također oslobodi manja količina sirovog koksnog gasa čija se količina ne mjeri. Ovaj plin ima sljedeći hemijski sastav: CO₂, H₂S, O₂, CO, H₂, CH₄, C_nH_m, NH₃ i C₂H₆. Dimni plinovi se bez posebnog tretmana ispuštaju u atmosferu. Direktna curenja sirovog koksnog gasa u atmosferu kroz vrata koksnih peći se događaju zbog nedovoljnog dihtovanja vrata na pećima, a curenje u atmosferu sirovog koksnog plina za vrijeme procesa pražnjenja koksnih peći je također neminovno jer je sistem peći tada otvoren i direktno spojen sa atmosferom.

Odgovor:

Cijevna peć na pogonu sirovog benzola odavno nije u funkciji, od ponovnog pokretanja koksnih baterija pošlje rata. Pri radu iste troši se velika količina koksnog plina i samim time nastaje i ogromna količina dimnih plinova,

Ul. Hamdije Čemalbića br.2, 71 000 Sarajevo, telefon 00 387 33 726 700, telefax 00 387 33 726 747,

e-mail: mp@psfbih.net.ba, www.mp.gov.ba

što nije ekološki prihvatljivo. Cijevna peć iziskuje dodatne troškove, održavanje, radnu snagu i drugo. Za aktivnosti i emisije na petoj koksnoj bateriji dat je odgovor u primjedbama broj 9., 11. i 13.

16. Primjedba

(priložena tabela aktivnosti)

- Skladište opasnog otpada – aktivnost realizovana

Odgovor: Urađen Glavni projekat prenamjene skladište benzola u skladište opasnog otpada od strane ZEP-ING d.o.o Tuzla; (priložene fotografije)

Odvoz i zbrinjavanje otpada izvan lokacije vrše isključivo organizacije ovlaštene za takve aktivnosti;

- Tretman otpadnih voda u cijlini;
- Tretman kiselog voda iz AMK;
- Predtretman ulaznih voda;

Prati se Dinamički plan prema važećim vodnim dozvolama i aktivnosti prema istoj su opisane u odgovoru na primjedbnu broj 8.

- Tretman gasova iz skrubera destilacije AMK

Odgovor: Navedena aktivnost nalazi se kao predložena mjera u Zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F), sa rokom realizacije u 2022. godini. Aktivnosti su započete.

- Rekonstrukcija sistema za otprašivanje u separaciji uglja

Odgovor: Navedena aktivnost nalazi se kao predložena mjera „Sanacija i funkcionalno osposobljavanje ciklona za otprašivanje u pogonu Pripreme uglja, te obezbijediti njihovo efikasno održavanje i funkcionisanje“ u Zahtjevu za izdavanje integratne okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F), sa rokom realizacije u 2023. godini.

- Odsumporavanje koksnoq gasa

Odgovor: Nijedna koksara u svijetu nema sistem za odsumporavanje. Dobrim i redovnim održavanjem koksne baterije, ulaganjem u pogone i postrojenja moguće je dovesti SO₂ u granične vrijednosti. Obzirom da će se u narednom periodu nastaviti ulaganja i radovi na poboljšanju pogona V koksne baterije, kao i samog procesa, isto će znatno uticati na smanjenje emisija u zrak. U odgovoru na primjedbnu broj 2 su prikazana mjerenja emisija u zrak od strane akreditovanih laboratorija.

- Sanacija taložnog bazena na skladištu uglja

Odgovor: Izgrađeni gravitacioni taložnici na skladištu uglja i skladištu koksa. Izgradnjom navedenih taložnika vrši se izdvajanje suspendiranih čestica koje čine čestice koksa i čestica uglja. Čišćenje taložnika vrši se povremeno (po potrebi, postije izdvajanja-taloženja suspendiranih materija, po mogućnosti u sušnom razdoblju.

Očišćeni talog obzirom na porijeklo suspendovanih materija (uglavnom čestice koksa/uglja) se vraća na predmetnu deponiju kao i dalje koristiti kao sirovina u proizvodnom procesu.

- Otprašivanje sistema za gašenje koksa

Odgovor: Na tornju za gašenje koksa je instalirana eko-rešetka, u cilju obaranja čestica. U toku nabavka i mašine za prihvata koksa.

- Bezprašinsko istiskivanje koksa

Odgovor: U toku je nabavka mašine za bezdimno punjenje uglja, fabrika Koksara. Mašina za punjenje obavlja sljedeće tehnološke operacije:otvaranje zatvarača tornja za ugaj i punjenje bunkera vagona potrebnom količinom šarže;mjerenje mase šarže kojom se pune bunker;upravljanje sistemom za pneumatsko obrušavanje šarže u tornju za ugaj;prelazak od tornja za ugaj sa šaržom u bunkerima radi punjenja sljedeće peći; pozicioniranje po osi koksne peći koja se puni sa preciznošću ±5 mm; skidanje i postavljanje poklopaca otvora za punjenje;utovar ugljene šarže u peć;prelazak do tornja za ugaj;pozicioniranje po osi bunkera tornja za ugaj sa preciznošću ±5mm;čišćenje vrha baterije. U toku nabavka mašine za prihvata koksa i isti je predviđena sa haubom i filterima za izdvajanje čvrstih čestica i njihovim vraćanjem u proces.

- Zaptivanje usponskih kolona

Odgovor: Navedena aktivnost nalazi se kao predložena mjera „Tehnički riješiti efikasno zaptivanje poklopaca usponskih vodova injektiranjem pare s ciljem sprečavanja nekontrolisanih emisija u zrak“ u Zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F), sa rokom realizacije u 2021. godini i dalje kao stalna obaveza.

Izvršen Remont i zamjena usponskih kolona sa KS i MS – (zamijenjeno 16 usponskih kolona i 11 kompenzatora).

Paroinjektiranje u funkciji:

- Haube i filteri na koksnoj bateriji

Odgovor: Sistem paroinjektiranja je 100% u funkciji, čime je smanjena emisija prilikom punjenja koksnih peći. U toku nabavka nove mašine za punjenje peći ugljem i mašine za prihvata koksa. Mašina za prihvata koksa je

predviđena sa haubom i filterima za izdvajanje čestica i njihovim vraćanjem u proces, što direktno dovodi do poboljšanja efikasnosti procesa.

Denox na dimnjaku koksne baterije

Odgovor: Granična vrijednost data Pravilnikom za parametar NOx je 500 mg/m³. Fabrika Koksara (dimnjak VKB) se nalazi u okviru graničnih vrijednosti propisane Pravilnikom i OD. U tabeli prikaz mjerenja Nox gasova u periodu od 2017. – 2021. godine rađene od strane akreditovanih laboratorija (priložena tabela)

17. Primjodba

(priložena tabela sa nazivom postrjenja, mjestom emisije, nazivom zagađujuće materije, brojem izvora, načinom emitovanja i uređajem za smanjenje emisije)

Odgovor:

Za tehnološku jedinicu Priprema uglja u Zahtjevu za obnovu integralne okoijske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F) predložena je sljedeća mjera: „Sanacija i funkcionalno osposobljavanje ciklona za otprašivanje, te njihovo efikasno održavanje i funkcionisanje”, sa rokom realizacije u 2023. godini.

Za tehnološku jedinicu Koksovanje i Separacija realizuju se i u Zahtjevu za obnovu integralne okoijske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F) su navedene sljedeće aktivnosti:

- *Svakodnevno se vrši kontrola zaptivenosti poklopaca usponskih vodova injektiranjem pare sa ciljem sprečavanja nekontrolisanih emisija u zrak.*
- *Obezbjedeno je redovno kvalitetno održavanje uređaja za čišćenje okvira i ramova vrata na koksним pećima.*
- *Kontinuirani remont i periodična izmjena vrata na pećima koksne baterije kao stalna obaveza, tako da se obezbijedi minimalno nekontrolisano ispuštanje sirovog koksnoг plina pored vrata u zrak.*
- *Redovno valrostalno održavanje ozida koksних peći.*
- *Redovno održavanje opreme u zagrijevnom sistemu koksne baterije.*
- *Instaliran industrijski usisivač koksne prašine na separaciji koksа. Puštanje u rad u 2022. godini.*
- *Sanacija i funkcionalno osposobljavanje ciklonu u pogonu separacije koksа, te njihovo efikasno održavanje i funkcionisanje.*
- *Sanacija oštećenja industrijskog dimnjaka.*
- *Unapređenje sistema regulacije vuče pritiska plina u koksним pećima sa ciljem smanjenja nekontrolisanih emisija koksnoг plina u zrak, sa rokom početka realizacije u 2022. godini.*
- *Tehničko rješavanje efikasno zaptivanje poklopaca usponskih vodova injektiranjem pare sa ciljem sprečavanja nekontrolisanih emisija u zrak, kao stalna obaveza.*
- *Izrada mjernog mjesta na tornju za gašenje koksа.*
- *Ugrađen sistem za automatsko paljenje baklje.*
- *Također, u toku nabavka mašine za bezdimno punjenje koksних peći ugljem (vrijednost= 1.400.000,00 Eura i ista je plaćena), sanacija oštećenja ozida koksних peći VKB (keramičko zavarivanje koksних peći, do sada sanirano 24 komora (peći)), što je detaljno prikazano u primjedbi broj 13. Završen remont 16 usponskih kolona (u 2021. godini) i aktivnosti na istim se i dalje realizuju.*

Za tehnološku jedinicu Kondenzacija realizuju se i u Zahtjevu za obnovu integralne okolinske dozvole br. 10-124/21, br. protokola 2945/21 od 02.09.2021. godine pod tačkom F) su navedene sljedeće aktivnosti:

- *Remont i čišćenje elektrofiltera*
- *Remont i čišćenje amonijačnih ispiraca*
- *Sanacija pogona amonijum sulfata, u funkciji su dvije linije na amonijum sulfatu, trenutno aktivnosti na sanaciji objekta.*
- *Izrada mjernog mjesta na izlazu iz saturatora na pogonu amonijum sulfata.*
- *Unapređenje sistema regulacije vuče pritiska plina u koksним pećima sa ciljem smanjenja nekontrolisanih emisija koksnoг plina u zrak, sa rokom početka realizacije u 2022. godini.*

Završene aktivnosti u RJ kondenzacija:

- *Završen generalni remont elektrosisača koksnoг gasа broj 1 i broj 2.*
- *Izvršen generalni remont gasometra MAN koji služi za amortizaciju pritiska gasа u kompletnoj gasnoj mreži GIKILA.*

18. Uložena sredstava za projekte zaštite okoliša:

Kapitalna ulaganja 2022. godine koja se odnose na optimizaciju pogona i postrojenja i projekti za zaštitu okoliša su čca 25 miliona KM (priložena tabela sa nazivom projekta i njegovom vrijednosti u KM (BAM)).....

Važno je napomenuti da je Uprava ovog Društva uvijek spremna za posjete, pitanja i saradnju svih zainteresiranih strana u postupku, te poziva Forum za zaštitu okoliša općine Lukavac ukoliko postoje nejasnoće ili dodatna pitanja da se iste razjasne i za sve navodeno kompanija posjeduje dokumentaciju i obrazloženja, kao i vidljivost aktivnosti na terenu. „

Udruženje za zaštitu prirode i okoline „Aer Aqua Terra“ Lukavac se obratilo također Federalnom ministarstvu okoliša i turizma dopisom njihov broj 01-OD/22 od 20.2. 2022. godine na nacrt okolišne dozvole za kompaniju GIKIL, u kojemu su u tački 6. naveli da Udruženje za zaštitu prirode i okoline „Aer Aqua Terra“ Lukavac nema primjedbi na nacrt okolišne dozvole niti na Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole, te da se Udruženje uvjerilo da Uprava društva planira i realizira brojne projekte koji se odnose kako na poboljšanje samog tehnološkog procesa tako i na direktno smanjenje emisija iz pogona i postrojenja, te tačkom 7. konstatuje da GIKIL d.o.o. može ići u dalju proceduru izdavanja okolišne dozvole.

Forum za zaštitu okoliša Općine Lukavac obratio se ovom Ministarstvu i dopisom 04/02/022 od 25.02.2022. godine, koji je zaprimljen 28.2.2022. godine po pitanju okolišne dozvole koja je bila na javnom uvidu, na koji je odgovoreno 04.03.2022. godine.

Nakon provedenog postupka za obavještanje javnosti prema čl. 40. i 88. Zakona, u skladu sa primjedbama zainteresovane javnosti dopunjen je nacrt rješenja o izdavanju obnove okolišne dozvole kako je utvrđeno u članu 88. stav (5) Zakona.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, provedenog postupka i izvedenih dokaza, utvrđeni su svi podaci sadržani u članu 89. stav (2) Zakona koji su potrebni za obnovu okolišne dozvole, te je u skladu sa odredbom člana 89. i član 93. stav (5) tačka a) Zakona, riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine Federacije BiH“ broj 43/13), tarifni broj 57. stav 3. tačka 4. podnosilac zahtjeva je uplatio 250,00 KM na depozitni račun Federacije Bosne i Hercegovine broj: 1020500000106698 otvoren u UNION BANCI dd. Sarajevo

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom pred Kantonalnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja. Tužba se predaje u dva istovjetna primjerka, taksirana sa 100 KM sudske takse, i sudu se dostavlja neposredno ili mu se šalje preporučeno poštom. Uz tužbu se prilaže ovo rješenje u originalu ili prepisu.

MINISTRICA
dr. Edita Đapo

Dostaviti:

- GIKIL d.o.o. Lukavac, Željeznička br. 1., Lukavac
- Općina Lukavac, Trg Slobode br. 1, 75 300 Lukavac
- Federalna uprava za inspeksijske poslove,
Fehima ef. Čurčića 6, 71 000 Sarajevo
- Sektor za okolišne dozvole
- arhiva